



## Przywrócić pamięci

W starym pamiętniku Andrzeja Króla z Annopola pod datą 24 września 1939 roku przeczytaliśmy „Na wojnie bywa rozmaicie. Niejaki Czerwiński z Księżyk, zięć Julci, z oddziałkiem, w składzie 14 żołnierzy, wziął do niewoli 900 żołnierzy bolszewickich, którzy potem czapkami rzucali o ziemię, że się tak dali podejść. To było podczas wojny bolszewickiej, ale znowu poszedł na wojnę z Niemcami”. Kim był Józef Czerwiński? Dokładnie gdzie i kiedy był ten bohaterski czyn, za który otrzymał najwyższe wojskowe odznaczenie? Dlaczego mieszkańcy Księżyk i gminy Strachówki nic o nim nie wiedzą?

Nasze stowarzyszenie postanowiło, że na stulecie odzyskania przez Polskę niepodległości plutonowy Józef Czerwiński wróci z niebytu do zbiorowej pamięci mieszkańców naszej gminy. Wróci w chwale przynależnej bohaterom.

Przez wiele miesięcy szukaliśmy potwierdzenia jego żołnierskiej drogi. Sprawdzaliśmy przynależność do 12 Pułku Ułanów Podolskich, w Wojskowym Instytucie Historycznym znaleźliśmy dokumenty opisujące czyn, za który otrzymał krzyż *Virtuti Militari*. Dotarliśmy do rodziny Józefa Czerwińskiego, jego córki i wnuczek. To były najpiękniejsze chwile; rozmowy, wzruszenia, odkrycia pięknego człowieka.

Uroczystości 100. Rocznicy Odzyskania Niepodległości w Strachówce 11 listopada 2018 r. rozpoczęły się od Mszy Świętej w kościele Wniebowzięcia NMP. Eucharystię koncelebrowali proboszcz ks. Mieczysław Jerzak i ks. Jan Grzybowski. Zebranych przywitała prezes Stowarzyszenia Rzeczpospolita Norwidowska Grażyna Kapaon. Wśród gości byli: córka Józefa Czerwińskiego Cecylia Minkowska, wnuczki: Jadwiga Zakrzewska z mężem Wojciechem, Zofia Sawicka z mężem Krzysztofem, Bożena Ludwiniak z mężem Tadeuszem, prawnuki Marcin i Paweł Chomka z rodzinami, siostrzenica Krystyna Wargocka oraz praprawnuczki z najmłodszą Irenką. Przybyły poczty sztandarowe Szkoły Podstawowej im. Rzeczpospolitej Norwidowskiej, Ochotniczych Straży Pożarnych z Boruczy, Równego i OSP ze Strachówki, która tego samego dnia obchodziła stulecie powstania. W uroczystości uczestniczyły władze samorządowe, kombatancki związani z walką o polską niepodległość w czasie okupacji oraz założyciele i członkowie NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych założonej 3 maja 1981 r. w Strachówce, radni, sołtysi, nauczyciele i uczniowie, Koła Gospodyń Wiejskich z Jadwisina, Strachówki, Równego, członkowie Stowarzyszenia Przyjaciół Strachówki, mieszkańcy gminy. Po Mszy Świętej zebrani w pochodzie przeszli przed Urząd Gminy, gdzie ksiądz proboszcz poświęcił tablicę upamiętniającą plutonowego Józefa Czerwińskiego i stojącą obok tablicę informacyjną. Tablice odsłoniły Cecylia Minkowska córka Józefa Czerwińskiego i jego wnuczki. Przedstawiciele Szkoły Podstawowej w Strachówce i Stowarzyszenia Rzeczpospolita Norwidowska złożyli wieńce. Biało-czerwony pochód przeszedł pod strażnicę OSP. Kolejnym punktem wspólnego świętowania było poświęcenie i odsłonięcie tablicy pamiątkowej 100 – lecia OSP w Strachówce. W świetlicy wiejskiej wysłuchaliśmy pięknego koncertu „Niepodległej ballady i pieśni” w wykonaniu Wojciecha Bardowskiego, Arlety Lemańskiej, Patrycji Florczak prowadzonego przez Andrzeja Zbyszyńskiego. Wielką oczekiwaną niespodzianką był film o Józefie Czerwińskim pt. „Przywrócić pamięci” przygotowany przez Sebastiana Radzio, Emilię Badurek, Michała Badurka i Pawła Sulicha wyprodukowany przez Telewizję Rzeczpospolita Norwidowska. Uroczystości towarzyszyła wystawa „Łączy nas Niepodległa” autorstwa Grażyny Kapaon przedstawiająca osoby pochodzące z naszej gminy lub z nią związane, które pracą lub walką przyczyniły się do odzyskania niepodległości ojczyzny. „Spotkali” się na niej plut. Józef

Czerwiński z Księżyk, nauczycielka Maria Król z domu Jackowska, mecenas Andrzej Król z Annapola, ks. Hilary Jastak (z wojennym, jakże ważnym czasem w Strachówce), dyrektor miejscowej szkoły Stefan Kmiecński, założyciel i członkowie NSZZ „Solidarności” R I w gminie Strachówka. Solidarności bez której nie byłoby niepodległej Polski. Przygotowaliśmy wiązanki kwiatów, które uczniowie złożyli przy pomniku Jana Pawła II, Dębach Katyńskich ppłk. Kazimierza Jackowskiego i policjanta Władysława Piotrowskiego oraz przy kamieniu poświęconym mieszkańcom gminy zabitych przez Niemców w czasie II wojny światowej.

Wspólne świętowanie dopełnił tort urodzinowy przygotowany przez druhow OSP w Strachówce oraz pyszny bigos i grochówka pań z Koła Gospodyń Wiejskich ze Strachówki. Przy patriotycznych melodiach, w jednej sali spotkali się mieszkańcy gminy i goście, na co dzień ludzie o różnych przekonaniach, światopoglądach, życiorysach. Połączyła nas Niepodległa.

Uroczystość współfinansowana ze środków Powiatu Wołomińskiego i Gminy Strachówka w zadaniu "100.Lat Niepodległej. Urodziny Polski"

Wystawa współfinansowana przez MEN we wspólnym projekcie "Łączy nas Niepodległa" Szkoły Podstawowej im. Rzeczypospolitej Norwidowskiej i Stowarzyszenia Rzeczypospolita Norwidowska

Tekst: Grażyna Kapaon, fot. Grażyna Kapaon, Sebastian Radzio.

{gallery}JozefCzerwinski2018{/gallery}